

Procedura przejmowania zwłok niepochowanych przez uprawnione podmioty w celu ich wykorzystania do celów naukowo-dydaktycznych

„Mortui vivos docent”

Ludzkie ciało jest najwspanialszym i niezastąpionym atlasem anatomicznym i nie można wykształcić dobrego lekarza bez bezpośredniego kontaktu z prawdziwym ciałem człowieka. Nauczanie anatomii za pomocą atlasów anatomicznych, modeli anatomicznych lub na plastynowanych preparatach wiąże się zawsze z obniżeniem poziomu nauczania oraz z problemami w zakresie postaw etycznych przyszłych lekarzy.

W Polsce, podobnie jak na całym świecie, uczelnie medyczne borykają się z problemem pozyskiwania ciał do celów dydaktycznych i szkoleniowych. Dawniej prawodawstwo przewidywało przekazywanie akademiom medycznym ciał osób niepochowanych przez rodziny. Wiele zwłok, które znajdują się w zakładach anatomii polskich uczelni medycznych pochodzi z tego okresu. Jednak obecnie ze względów etycznych dąży się do tego, aby wszystkie ciała wykorzystywane do celów dydaktycznych i naukowych pochodziły z programów świadomej donacji. W dzisiejszych czasach wiedza medyczna dynamicznie rośnie i pozwala w znacznej mierze poprawiać jakość życia wszystkich obywateli poprzez skuteczną walkę ze zmianami chorobowymi w naszych organizmach. Donatorzy, którzy oddają swoje ciała dla nauki, przyczyniają się dla poprawienia zdrowia i lepszego życia przyszłych pokoleń, a swoją szlachetnością sięgają daleko poza grób.

I. Cel przejmowania zwłok niepochowanych

§ 1

Przejmowanie zwłok niepochowanych przez uprawnione podmioty ma na celu pozyskiwanie zwłok ludzkich do realizowanych celów dydaktycznych oraz badań naukowych wynikających z programów studiów i kształcenia podyplomowego prowadzonych na Uniwersytecie Opolskim. Zadania te będą realizowane w Zakładzie Anatomii Instytutu Medycyny Uniwersytetu Opolskiego.

II. Warunki przekazania zwłok niepochowanych przez uprawnione podmioty w celu ich wykorzystania do celów naukowo-dydaktycznych

§ 2

1. Przekazanie zwłok Uniwersytetowi Opolskiemu następuje na wniosek Zakładu Anatomii Instytutu Medycyny Uniwersytetu Opolskiego na podstawie decyzji właściwego Starosty.
2. Dokument stwierdzający przekazanie zwłok Uniwersytetowi Opolskiemu powinien zawierać dane dotyczące zmarłej osoby, tj. imię i nazwisko, datę urodzenia, miejsce urodzenia, PESEL, adres zamieszkania, serię i numer dowodu osobistego, jeśli dane te są dostępne.
3. Na podstawie decyzji Starosty, Uniwersytet Opolski na własny koszt zabezpiecza i przewozi zwłoki.

§ 3

1. Zwłoki przekazane Uniwersytetowi Opolskiemu w ramach Procedury przejmowania zwłok niepochowanych przez uprawnione podmioty do celów naukowo-dydaktycznych będą wykorzystywane przez Uniwersytet w sposób zapewniający zachowanie godności należącej zmarłemu i z poszanowaniem ciała w trakcie jego preparowania.
2. Przewidywany okres preparowania zwłok i ich wykorzystania do celów naukowych i dydaktycznych wynosi 5 lat. W sekcjach uczestniczą studenci i lekarze odbywający

kształcenie przed- i podyplomowe. Zajęcia te są wyłączone z dostępu innych osób, za wyłączeniem personelu dydaktycznego i technicznego Uniwersytetu.

§ 4

1. W szczególnych przypadkach Uniwersytet zastrzega sobie prawo odstąpienia od przejęcia ciała. W tych przypadkach obowiązek pochowania ciała spoczywa na właściwym Staroście.
2. Odstąpienie od przejęcia ciała dotyczy w szczególności przypadków:
 - a) zaawansowanego rozkładu ciała,
 - b) konieczności pochowania ciała wynikającego ze względów sanitarnych, na przykład zmarłego z rozpoznanymi chorobami zakaźnymi, w szczególności zakażonymi wirusami HIV, WZW typu B i C oraz wirusami wywołującymi gorączki krwotoczne (np. Ebola),
 - c) zwłok poddanych uprzedniemu badaniu sekcijnemu anatomopatologicznemu lub sądowo-lekarskiemu oraz zwłok osób w wyniku uogólnionej choroby nowotworowej lub ciężkich urazów, jeśli stan ciała nie pozwoli na jego wykorzystanie do celów naukowych i dydaktycznych.

§ 5

Po okresie wykorzystania ciała do celów naukowo-dydaktycznych, Uniwersytet Opolski zobowiązany jest do jego pochowania na własny koszt w sposób zwyczajowo przyjęty.

Rektor
Uniwersytetu Opolskiego

prof. dr hab. Marek Masnyk